

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ - ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“Τα Καλλυντικά στην Αρχαιότητα”

Σπουδαστές: Γιεχασκιέλ Σοφία

Ηπιάδου Σοφία

Καθηγητής: Δρ. Χρήστος Δούκας

- Θεσσαλονίκη 2005-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	Σελ. 4
II. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	Σελ. 5
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	Σελ. 5
2. ΑΙΓΥΠΤΟΣ.....	Σελ. 7
3. ΕΛΛΑΔΑ.....	Σελ. 25
4. ΡΩΜΗ.....	Σελ. 33
5. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ.....	Σελ. 40
6. ΑΖΤΕΚΟΙ.....	Σελ. 55
7. ΒΥΖΑΝΤΙΟ (Πρώτη χριστιανική περίοδος).....	Σελ. 57
8. ΚΟΙΝΕΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ.....	Σελ. 59
III. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	Σελ. 63

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πολύς λόγος γίνεται σήμερα για την φιλαρέσκεια του σύγχρονου ανθρώπου που εκδηλώνεται με την προσπάθεια του να βελτιώσει την εξωτερική του εμφάνιση. Η τάση όμως αυτή δεν είναι γνώρισμα της σημερινής κοινωνίας μόνο. Από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης του ανθρώπου στη γη βλέπουμε έντονη την επιθυμία και την προσπάθεια βελτίωσης της εξωτερικής όψης κατά βάση του δέρματος επεκτεινόμενης όμως και στη χρήση χρωμάτων και διακοσμητικών αντικειμένων σε όλο το μήκος του σώματος, καθώς και των μαλλιών. Άλλωστε ο όρος καλλυντικά προέρχεται από την αρχαία λέξη «κάλλος» και αναφέρεται σε όλα εκείνα τα μέσα και σκευάσματα που ενισχύουν την εξωτερική εμφάνιση του ανθρώπου. Στην πλειονότητα των πολιτισμών είχαν την ίδια απήχηση που έχουν και σήμερα αποτελώντας ένα αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής τους ζωής. Για πολλούς, η χρήση καλλυντικών στην αρχαιότητα αποτελεί μύθο. Παρ' όλα αυτά ο ίδιος μύθος αποτελεί πυρήνα επιστημονικής μελέτης και έρευνας των σύγχρονων αρχαιολόγων σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αρχαιολογική σκαπάνη σίγουρα δικαιώνει αυτούς που είχαν την πεποίθηση ότι η ομορφιά είναι μέρος της ιστορίας του ανθρωπίνου γένους...

II. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ψάχνοντας στην ιστορία των αρχαίων πολιτισμών ανακαλύπτεται ένα κεφάλαιο της καθημερινής τους ζωής που αφορά στην χρησιμοποίηση των καλλυντικών. Αποδεικνύεται λοιπόν ότι, ο άνθρωπος είχε πάντα την ανάγκη να δείχνει όμορφος, να νιώθει νέος ή απλά να τονώνει την αυτοπεποίθησή του. Η ιστορική αναδρομή που ακολουθεί για τα καλλυντικά που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα χωρίστηκε σε κεφάλαια για το κάθε ένα από τους λαούς που φέρεται να τα χρησιμοποίησε. Η ανάγνωση του θέματος αρχικά παραπέμπει σε μια ανάλυση καθαρά ιστορική. Η αναζήτηση όμως μας έφερε μπροστά σε ένα ανέλπιστο επίπεδο γνώσης της κοσμετολογίας στην αρχαιότητα. Η ιστορική μας αναδρομή ξεκινά με τους Αιγύπτιους, ένα λαό που συνέδεσε έντονα την καθημερινή του ζωή με τα καλλυντικά. Συνεχίζουμε με την Αρχαία Ελλάδα που χρησιμοποιεί τη γνώση της κοσμετολογίας με ιδιαίτερη κομψότητα και μέτρο. Αντίθετα η Ρώμη υπερβαίνει το μέτρο του λογικού στη χρήση των καλλυντικών με αποτέλεσμα να προκαλεί την αντίδραση της Εκκλησίας. Η περιοχή της Μέσης Ανατολής φαίνεται ιδιαίτερα επηρεασμένη από την Αρχαία Αίγυπτο. Οι πρωτόγονες φυλές της Αμερικής φαίνεται να έχουν γνώσεις στα καλλυντικά χωρίς όμως να έχουμε αρκετά στοιχεία για το επίπεδό τους. Η αναδρομή τελειώνει στους πρώτους αιώνες του Βυζαντίου (πρώτη χριστιανική περίοδος) με τον κύριο όγκο των πληροφοριών να προέρχεται από εκκλησιαστικά κείμενα που

εναντιώθηκαν έντονα στις αισθητικές περιποιήσεις. Τα στοιχεία που προκύπτουν για την χρήση των καλλυντικών στον αρχαίο κόσμο παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού συνδέονται με την κοινωνική, πολιτική και θρησκευτική κατάσταση του κάθε λαού.